

ELVA VALLAVOLIKOGU MÄÄRUS

Elva

10. detsember 2018 nr 1-2/

Elva valla külavanema statuut

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 58 lg 3 alusel.

§ 1. Üldsätted

- (1) Määrusega reguleeritakse linna kui asustusüksuse, aleviku või külavanema (edaspidi külavanem) kandidaadile esitatavad nõuded, külavanema valimine, tema õigused ja kohustused, vastutus, külavanema volituste lõppemine ja külavanema kulude hüvitamine.
- (2) Külavanem on aleviku, linna või külaelanike ühiste huvide esindaja, kogukondliku identiteedi kandja ja Elva Vallavalitsuse (edaspidi vallavalitsuse) kontaktisik.
- (3) Linna-, aleviku- või külaelanik (edaspidi külaelanik) käesoleva määruse tähenduses on vähemalt 16-aastane isik, kellel on vastavas asustusüksuses (edaspidi külas) alaline elukoht või omab seal kinnisvara.
- (4) Külavanem on usaldusamet. Ülesandeid täidetakse vabatahtlikult ja ühiskondlikel alustel.

§ 2. Külavanema kandidaadile esitatavad nõuded

- (1) Külavanema kandidaat peab olema vähemalt 18-aastane isik, kellel on külas alaline elukoht.
- (2) Külavanema kandidaadiks saab esitada külaelaniku tema nõusolekul. Külavanema kandidaat peab osalema külavanema valimise koosolekul.

§ 3. Külavanema valimine

- (1) Külavanema valimise saab algatada vähemalt kaks külaelanikku.
- (2) Külavanem valitakse külaelanike üldkoosolekul.
- (3) Teade külavanema valimise üldkoosoleku toimumise kohta ja aja kohta teatatakse ette vähemalt kaks nädalat. Teade avaldatakse valla veebilehel, küla teadetetahvilil ja valla lehes. Üldkoosoleku toimumise infot võib jagada sotsiaalmeedias.
- (4) Üldkoosoleku alguses valitakse koosoleku juhataja ja protokollija, kes koostab protokollid külavanema valimise kohta. Protokollile kirjutavad alla koosoleku juhataja ja protokollija. Koosolekul osalejad registreeritakse registreerimislehel, kuhu märgitakse muu hulgas, kas tegemist on alalise elaniku või kinnisvara omanikuga. Protokoll ja registreerimisleht edastatakse vallavalitsusele 5 tööpäeva jooksul.

- (5) Üldkoosolek otsustab, kas külavanema valimine toimub avalikul või salajasel hääletamisel. Salajase hääletamise korral moodustatakse vähemalt 2 liikmeline komisjon, kes viib läbi hääletuse.
- (6) Külavanem valitakse külaelanike poolthäälteenamusega. Koosolek on otsustusvõimeline kui koosolekul osaleb vähemalt 10% külaelanikest.
- (7) Igal külaelanikul on üks hääl.
- (8) Kui ükski kandidaat ei osutu valituks, korraldatakse teine hääletusvoor kahe enim hääli saanud kandidaadi vahel. Kui teises hääletusvoorus ei osutu keegi valituks, esitatakse uued kandidaadid. Uued kandidaadid esitatakse järgmisel koosolekul, mille toimumisaeg lepatakse kohe kokku.
- (9) Külavanema volitused algavad valituks osutumisest.
- (10) Külavanema volituste pikkus on üldjuhul 3 aastat, kui koosolek ei otsusta teisiti.
- (11) Vajadusel võib üldkoosolek külavanema igal ajal tagasi kutsuda. Vajaduse otsustab üldkoosolek. Üldkoosolek on otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa vähemalt 10% külaelanikest.
- (12) Mitme küla peale võib valida ühise külavanema. Ühes külas võib valida ainult ühe külavanema.

§ 4. Külavanema õigused ja kohustused

- (1) Külavanemal on õigus:
 - 1) esindada küla ja külaelanikke kohalikus omavalitsuses ja muudes asutustes oma volituste piires;
 - 2) algatada külaelu probleemide lahendamiseks arutelusid ning kutsuda kokku ja juhatada küla üldkoosolekuid ühiste seisukohtade kujundamiseks ja otsuste vastuvõtmiseks;
 - 3) edastada külaelanike ettepanekud ja kohaliku elu probleemid vallavalitsusele ning muudele asjakohastele institutsioonidele;
 - 4) edastada külaelanikele vallavalitsusest ja mujalt tulnud informatsiooni, mis puudutab külaelanikke;
 - 5) osaleda sõnaõigusega Elva Vallavolikogu istungitel kui arutatakse otseselt või kaudselt vastavat küla puudutavaid küsimusi. Istungite toimumisest teavitatakse külavanemat eelnevalt;
 - 6) korraldada küla arengukava arutelusid;
 - 7) taotleda külale raha valla eelarvest ning toetusi erinevatest allikatest, lähtudes küla üldkoosolekul kinnitatud otsustest ja arengukavast ning arvestades küla vajadusi;
 - 8) organiseerida külas ühistegevust, ärgitama külaelanikke koostööle;
 - 9) korraldada vajadusel külaajaloo kogumist ja külakroonika pidamist;
 - 10) volitada ennast asendama äraoleku, haiguse jms puhul, volitamist tõendab kirjalik volitus;
 - 11) astuda külavanema kohalt tagasi, kutsudes eelnevalt kokku üldkoosoleku uue külavanema valimiseks.

(2) Külavanemal on kohustus:

- 1) juhinduda oma tegevuses külakogukonna kokkulepetest ja vajadustest, küla arengukavast ning vallavalitsuse ja riigi õigusaktidest;
- 2) tegutseda küla esindaja ja ametliku kontaktisikuna;
- 3) näidata üles aktiivsust külas ühistegevuse organiseerimisel, toetada külaelanike omaalgatusvõimet ja ärgitada külaelanikke koostööle;
- 4) kutsuda vähemalt üks kord aastas kokku küla üldkoosolek statuudi § 3 lg 2 sätestatud korras ja esitada külaelanikele aruanne oma tegevuse kohta külavanemana;
- 5) korraldada külakoosolekute protokollimist, protokollide säilitamist ja edastamist vallavalitsusele;
- 6) edastada külaelanikele vallavalitsusest ja mujalt saadud külaelanikke puudutavat informatsiooni;
- 7) aidata organiseerida õnnetusjuhtumite ja eriolukordade lahendamist;
- 8) tagada külavanema tegevusega seotud dokumentatsiooni säilimine.

§ 5. Külavanema vastutus

Külavanem vastutab valla eelarvest ja muudest allikatest saadud rahaliste vahendite sihipärase kasutamise ja õigeaegse aruandluse eest.

§ 6. Külavanema volituste lõppemine

(1) Külavanema volitused lõpevad:

- 1) külaelanike poolt umbusalduse avaldamisega;
- 2) külavanema tagasiastumisega;
- 3) külavanema tagasikutsumisega;
- 4) kuriteos süüdimõistva kohtuotsuse jõustumisega;
- 5) alalise elukoha muutumisega.

(2) Külavanema umbusaldamiseks kutsutakse kokku küla üldkoosolek, mille toimumise aeg, koht ja päevakord on valla lehes, veebilehel ja vastava küla teadetetahvilil ette teatatud vähemalt kaks nädalat. Umbusalduse avaldamise saavad algatada vähemalt 5 külaelanikku.

(3) Üldkoosoleku alguses valitakse koosoleku juhataja ja protokollija. Igal külaelanikul on üks hääl. Üldkoosolek on otsustusvõimeline kui koosolekul osaleb 10% külaelanikest. Koosoleku kohta koostatakse protokoll, millele kirjutavad alla koosoleku juhataja ja protokollija. Protokoll edastatakse vallavalitsusele.

(4) Külavanema umbusalduse hääletus on avalik.

(5) Külavanem loetakse umbusaldatuks, kui selle poolt on üle poole koosolekul osalenud külaelanikest.

§ 7. Külavanema kulude hüvitamine

Külavanemale võib hüvitada külavanema kohustuste täitmisest tulenevad otsesed kulutused, mis eelnevalt on kooskõlastatud vallavalitsusega.

§ 8. Rakendussätted

(1) Tunnistada kehtetuks:

- 1) Rõngu Vallavolikogu 29.11.2012 määrus nr 22 „Küla(aleviku)vanema statuut”;
- 2) Konguta Vallavolikogu 20.06.2013 määrus nr 46 “Konguta valla külavanema statuut”.

(2) Määrus jõustub kolmandal päeval pärast avaldamist Riigi Teatajas.

/allkirjastatud digitaalselt/

Maano Koemets
vallavolikogu esimees

Eelnõu esitaja: vallavalitsus
Eelnõu koostaja: arengu- ja planeeringuosakond

Seletuskiri Elva Vallavolikogu määruse eelnõu „Elva valla külavanema statuut” juurde

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 58 lg 3 alusel võib asutusüksustel olla küla- või alevikuvanem, kelle tegevust reguleerib statuut. Statuut peab sätestama külavanema valimise korra, kandidaadile esitatavad nõuded, õigused ja kohustused ning volituste kestuse perioodi.

Elva linna, Konguta, Palupera, Puhja, Rannu ja Rõngu valdade ühinemislepingu punkt 8.63 sätestab, et „Soodustatakse külade ühistevust, sh külavanemate tegevust”. Külavanemate ja nende tegevusega seonduv on sätestatud ka Elva valla arengukavas – alaeesmärk 6.1 „Kogukonnad on aktiivsed ning kaasatud valla juhtimisse” tegevused:

- 6.1.4 Külaliikumise ja külavanemate toetamine erinevate koolituste kaudu.
- 6.1.8 Piirkonnakogude ja külavanemate kaasamine juhtimisse
- 6.1.9 Elva valla külavanemate statuudi loomine ning külavanemate tegevuse soosimine.

Tulenevalt ühinemislepingus kokkulepitust ja Elva valla strateegilistest eesmärkidest valla arengukavas on oluline, et Elva vallas kehtiksid ühtsed reeglid külavanemate valimiseks. Elva valla territooriumil on kokku 78 küla ja 6 alevikku. Varasemalt oli külavanemate statuut kehtestatud Rõngu ja Konguta vallas.

Käesoleva külavanema statuudi eelnõu eesmärgiks on külavanema õiguste ja kohustuste täpsustamine tagamaks Elva valla külakogukonna liikmete kaasamist külade ja valla arengu suunamisel. Eelnõus on sõnastatud külavanema kandidaadile esitatavad nõuded, külavanema valimise kord, õigused ja kohustused.

Statuudi alusel on külavanemal õigus näiteks esindada küla ja külaelanikke kohalikus omavalitsuses ja muudes asutustes oma volituste piires; algatada külaelu probleemide lahendamiseks arutelusid ning kutsuda kokku ja juhatada küla üldkoosolekuid ühiste seisukohtade kujundamiseks; edastada külaelanike ettepanekud ja kohaliku elu probleemid vallavalitsusele ning muudele asjakohastele institutsioonidele ning osaleda sõnaõigusega Elva Vallavolikogu istungil, kui arutatakse otseselt või kaudselt vastavat küla puudutavaid küsimusi.

Külavanemal on kohustus muu hulgas kutsuda vähemalt üks kord aastas kokku küla üldkoosolek statuudis sätestatud korras.

Elva valla külavanemad valitakse ametisse üldjuhul kolmeks aastaks.

Elva valla külavanema statuudi kinnitamisega tunnistatakse kehtetuks:

- 1) Rõngu Vallavolikogu 29.11.2012 määruse nr 22 „Küla(aleviku)vanema statuut”
- 2) Konguta Vallavolikogu 20.06.2013 määrus nr 46 “Konguta valla külavanema statuut”.